

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ
ЗАХОДІВ**

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

освітньо-професійної програми

Фізична культура

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307965	
Програма № <u>1295/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
<i>С. Шинько</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>24</u> р.

Київ-2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент і маркетинг фізкультурно-спортивних заходів» є формування у студентів компетентностей щодо функціонування системи менеджменту і маркетингу фізкультурно-спортивних закладів в сучасних ринкових умовах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Менеджмент і маркетинг фізкультурно-спортивних заходів» є засвоєння теоретичних та організаційних засад формування і функціонування системи менеджменту і маркетингу фізкультурно-спортивних заходів в сучасних економічних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі предметні **компетентності**:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК8	здатний застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях	1-22
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК14	здатний здійснювати управління і контроль у галузі фізичної культури і спорту в сучасних ринкових умовах України	1-22
ФК17	здатний до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності учнів у закладах загальної середньої освіти	1-22
<i>Предметні компетентності</i>		
	демонструвати базові уявлення про різноманітність об'єктів та суб'єктів менеджменту як суспільної форми діяльності	1-22
	використовувати знання та практичні навички з менеджменту при організації роботи керівника	1-22
	демонструвати знання та практичні навички з менеджменту при плануванні особистої роботи менеджера	1-22
	застосовувати основні методи менеджменту в процесі діяльності підприємства	1-22

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

– аналізує процеси становлення фізичного виховання та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху на міжнародному та національному рівнях (ПРН-10);

- аргументує управлінські рішення для вирішення питань, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; має навички лідерства (ПРН-16);
- аргументує управлінські рішення для вирішення питань, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту;
- здійснює маркетингове управління закладом фізичної культури і спорту;
- знає права і обов'язки спортивного менеджера;
- здійснює заходи з підготовки учнів до змагань з видів спорту, організацію й проведення спортивних змагань;
- аналізує і оцінює стан ринку фізкультурно-спортивних послуг;
- вміє формувати ціну на фізкультурно-спортивні послуги.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
			Аудиторна:				Самостійна
			Лекції	Семінари	Практичні	Індивідуальні	
<i>Змістовий модуль 1. Основи організації фізкультурно-спортивних заходів в умовах воєнного стану</i>							
1.	Теоретичні основи і місце менеджменту у фізичній культурі і спорті	5	2				14
2.	Структура управління спортивно-оздоровчою організацією	6	2				
3.	Спортивний менеджер в системі управління фізкультурно-спортивними закладами	8	2	2	1		
4.	Менеджмент спортивних змагань	9	2	2	1		
	Модульна контрольна робота	2					
	Разом за змістовим модулем 1	30	8	4	2	-	14
<i>Змістовий модуль 2. Система менеджменту спортивно-оздоровчих організацій</i>							
5.	Внутрішнє і зовнішнє середовище спортивно-оздоровчої організації як елемент менеджменту	5	2				14
6.	Бізнес-план спортивно-оздоровчої організації	10	2		4		
7.	Технологія створення спортивно-оздоровчої організації	8	2	1			
8.	Міжнародний спортивний рух і управління діяльністю міжнародних організацій	7	2	1			
	Модульна контрольна робота	2					
	Разом за змістовим модулем 2	32	8	2	4	-	14
<i>Змістовий модуль 3. Маркетингове забезпечення фізкультурно-спортивних заходів</i>							
9.	Теоретичні основи спортивного маркетингу	6	2	1			14
10.	Фізкультурно-оздоровчі послуги в системі маркетингу	7	2	1			
11.	Ціни і цінова політика у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг	6	2		1		
12.	Комунікативна політика спортивно-оздоровчої організації	9	4		1		
	Модульна контрольна робота	2					
	Разом за змістовим модулем 3	28	10	2	2	-	14
	Разом	90*	26	8	8	-	42

* з урахуванням модульних контрольних робіт (6 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи організації фізкультурно-спортивних заходів в умовах воєнного стану

Тема 1. Теоретичні основи і місце менеджменту у фізичній культурі і спорті

Поняття «менеджменту» у спортивно-оздоровчій діяльності. Основні підходи у визначенні поняття «менеджмент».

Предмет менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності. Менеджмент як наука і мистецтво. Менеджмент як сукупність професійно підготовлених спеціалістів.

Загальні і конкретні функції менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності та їхня взаємодія в процесі здійснення управлінського циклу. Управлінський процес. Зміст процесу управління спортивно-оздоровчою організацією.

Принципи і методи менеджменту у спортивно-оздоровчій діяльності.

Ключові слова: менеджмент, управління, спортивно-оздоровча діяльність.

Література: [2; 11; 13; 16; 17].

Тема 2. Структура управління спортивно-оздоровчою організацією

Проектування організацій. Принципи побудови організаційної структури. Фази організаційного процесу.

Формування підрозділів організаційної структури. Розподіл спортивно-оздоровчої організації на підрозділи.

Централізація і децентралізація побудови організаційної структури. Визначення обов'язків і повноважень. Пірамідальна і плоска організаційна структури.

Чинники, що впливають на побудову організаційних структур. Організації механістичного та органічного типів. Типи взаємозалежності робіт у спортивно-оздоровчій організації. Вплив стратегій на організаційну еволюцію.

Типи і види організаційних структур та умови їх ефективного застосування у фізкультурно-спортивній організації.

Ключові слова: організаційна структура, спортивно-оздоровча організація, фізкультурно-спортивна організація, організаційна революція.

Література: [2; 3; 11; 13; 17].

Тема 3. Спортивний менеджер в системі управління фізкультурно-спортивними закладами

Поняття, суть і завдання професії «спортивний менеджер». Функції спортивного менеджера.

Принципи спортивного менеджменту. Методи, спеціалізації, стилі управління.

Категорії спортивних менеджерів, їх навчання.

Ключові слова: спортивний менеджер, методи управління, стилі управління, підготовка спортивних менеджерів.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Тема 4. Менеджмент спортивних змагань

Менеджмент спортивних шкіл і клубів України. Всеукраїнська спортивна спілка школярів. Всеукраїнська спортивна спілка студентів.

Спортивні школи, первинні осередки у загальноосвітніх школах, коледжах, вищих навчальних закладах різного рівня акредитації. Поняття і типи спортивних шкіл. Поняття і структура спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву. Мета, завдання, принципи роботи спортивного клубу.

Принципи функції і методи спортивних змагань. Специфічні особливості і функції спортивних змагань. Нормативно-правова база регулювання проведення спортивних змагань.

Ключові слова: спортивна школа, спортивний клуб, спортивні змагання.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Змістовий модуль 2. Система менеджменту спортивно-оздоровчих організацій

Тема 5. Внутрішнє і зовнішнє середовище спортивно-оздоровчої організації як елемент менеджменту

Загальна концепція системи менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Формування стратегічного менеджменту спортивно-оздоровчої організації. Вибір моделі ринкової поведінки. Змістовне формування стратегії. Вибір і оцінка оптимальних варіантів рішення проблем менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Основні показники ефективності менеджменту спортивно-оздоровчих організацій. Практичні рекомендації по ініціації і здійсненні менеджменту в організації спортивно-оздоровчого профілю.

Ключові слова: спортивно-оздоровчі організації, стратегічний менеджмент, ринкова економіка, показники ефективності.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Тема 6. Бізнес-план спортивно-оздоровчої організації

Сутність і призначення бізнес-плану. Зміст і загальна методологія розробки бізнес-плану. Структура бізнес-плану: короткий опис, компанія, ринок, проєкт, план впровадження.

Ключові слова: бізнес-план, проєкт, компанія.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Тема 7. Технологія створення спортивно-оздоровчої організації

Технологія створення спортивно-оздоровчої організації: загальна характеристика. Процедура вибору організаційно-правової форми спортивно-оздоровчої організації. Процедура інституціоналізації спортивно-оздоровчої організації. Процедура ліцензування діяльності спортивно-оздоровчої організації. Організаційні вимоги. Кваліфікаційні вимоги.

Ключові слова: спортивно-оздоровча організація, організаційно-правові форми, ліцензування.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Тема 8. Міжнародний спортивний рух і управління діяльністю міжнародних організацій

Міжнародний спортивний рух: сучасні особливості. Міжнародні спортивні федерації з видів спорту. Міжнародний олімпійський рух. Міжнародний спортивний рух в галузі масового спорту.

Ключові слова: міжнародний спортивний рух, спортивні федерації з видів спорту, олімпійський рух.

Література: [2; 3; 7; 11; 13; 17].

Змістовий модуль 3. Маркетингове забезпечення фізкультурно-спортивних заходів

Тема 9. Теоретичні основи спортивного маркетингу

Поняття маркетингу та його основні цілі в системі фізичного виховання. Основні підходи визначення поняття “маркетинг”.

Об’єкти маркетингу у сфері фізичної культури і спорту. Основні об’єкти маркетингу у сфері фізичної культури і спорту. Функції і суб’єкти маркетингу у сфері фізичної культури і спорту.

Історія маркетингу фізкультурно-оздоровчих та спортивних послуг. Передумови виникнення і розвитку маркетингу у вітчизняній системі фізичного виховання. Антимаркетингові стереотипи в системі фізичної культури і суспільства. Основні передумови розвитку маркетингу в системі фізичної культури.

Ключові слова: маркетинг, об’єкт маркетингу, функції маркетингу, історія маркетингу фізкультурно-оздоровчих та спортивних послуг.

Література: [1; 2; 4; 12; 15].

Тема 10. Фізкультурно-оздоровчі послуги в системі маркетингу

Фізкультурно-оздоровчі послуги як категорія соціально-культурної сфери. Фізкультурно-оздоровчі послуги як товар. Основні характеристики асортименту послуг спортивно-оздоровчих організацій. Характеристика асортименту фізкультурно-оздоровчих послуг, які реалізуються умовною спортивно-оздоровчою організацією.

Основні етапи та методи формування й оптимізації асортименту послуг спортивно-оздоровчих організацій. Рівні фізкультурно-оздоровчих послуг. Основні комерційні характеристики фізкультурно-оздоровчих послуг.

Критерії класифікації та типології фізкультурно-оздоровчих послуг у маркетингу. Характер і тип суб’єктів, які формують пропозицію, надають і продають фізкультурно-оздоровчі послуги. Характеристики і типи споживачів фізкультурно-оздоровчих послуг.

Життєвий цикл фізкультурно-оздоровчої послуги і його характеристика.

Позиціонування фізкультурно-оздоровчих послуг на ринку. Критерії вибору відмінних особливостей фізкультурно-оздоровчої послуги при її позиціонуванні.

Ключові слова: товар, асортимент послуг, життєвий цикл послуги, позиціонування.

Література: [1; 2; 4; 9; 10; 12; 15].

Тема 11. Ціни і цінова політика у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг

Ціна: поняття, основні функції, маркетингове значення. Цінові проблеми ринку послуг галузі «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»: основні підходи та стереотипи.

Цінова політика в маркетингу: сутність і етапи її формування. Основні етапи формування цінової політики спортивно-оздоровчої організації.

Цілі, стратегії та завдання цінової політики спортивно-оздоровчих організацій. Маркетингові стратегії встановлення ціни

Методи і процедури формування базової ціни на фізкультурно-оздоровчі послуги. Групи методів ціноутворення та встановлення варіанту базової ціни.

Основні методи адаптації ціни на фізкультурно-оздоровчі послуги до умов ринку

Ключові слова: ціна, цінова політика, цінова стратегія, адаптація ціни, метод ціноутворення.

Література: [1; 2; 4; 5; 8; 12;15].

Тема 12. Комунікативна політика спортивно-оздоровчої організації

Поняття і основні функції комунікації. Сутність, основні засоби і особливості маркетингових комунікацій. Основні засоби маркетингових комунікацій. Характеристики особистісних і знеособлених видів комунікативної дії. Особливості основних засобів маркетингових комунікацій, які використовуються в діяльності спортивно-оздоровчих організацій

Комунікативні моделі в маркетингу. Цільові аудиторії як адресати комунікативних акцій спортивно-оздоровчої організації.

Інтегровані маркетингові комунікації. Реклама в системі маркетингових комунікацій. Основні критерії класифікації та види реклами, які їм відповідають. Public relations і пропаганда в системі маркетингу. Основні функції public relations та напрямки їх реалізації.

Основні напрямки планування заходів у сфері зв'язку з громадськістю та їх інструментарій. Персональні продажі в системі маркетингових комунікацій. Основні стадії виявлення та відбору потенційних клієнтів спортивно-оздоровчої організації.

Стимулювання збуту фізкультурно-оздоровчих послуг як засіб маркетингових комунікацій. Технологія комунікативної діяльності на ринку фізкультурно-оздоровчих послуг.

Ключові слова: комунікації, PR, реклама, стимулювання збуту фізкультурно-оздоровчих послуг.

Література: [1; 2; 4; 5; 8; 14; 15].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень

Семінарське заняття та практичне заняття оцінюється за 10-бальною шкалою.

Критерії оцінювання виконання на семінарському/практичному занятті

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятванні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом			57		67		57
Максимальна кількість балів: 181							
Розрахунок коефіцієнта: $181/100 = 1,81$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Виконання самостійної роботи включає підготовку розгорнутого повідомлення за темою. Перелік тем:

1. Основні принципи менеджменту в сфері фізичної культури і спорту.
2. Основні етапи розвитку менеджменту як науки.
3. Становлення і розвиток управлінської науки в Україні.
4. Фізкультурно-спортивна послуга та її складові.
5. Нормативно-правова забезпечення фізкультурно-спортивних послуг.
6. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року: основні положення.
7. Особливості навчально-тренувального процесу в ДЮСШ.
8. Державні органи управління сфери фізичної культури і спорту.
9. Громадські організації сфери фізичної культури і спорту.
10. Особливості внутрішнього середовища підприємства галузі фізкультури і спорту.
11. Особливості зовнішнього середовища підприємства галузі фізкультури і спорту.
12. Мотивація діяльності працівників організацій.
13. Організаційно-адміністративні методи спортивного менеджменту.
14. Соціально-психологічні методи спортивного менеджменту.
15. Основні умови ефективного маркетингу в сфері фізкультури і спорту.
16. Принципи і функції маркетингу в спорті.

17. Основні етапи маркетингового дослідження в сфері фізкультури і спорту.
18. Основні групи методів маркетингових досліджень.
19. Аналіз маркетингової інформації
20. Сутність та основні елементи комплексу маркетингових комунікацій.
21. Особливості проведення рекламних заходів у сфері фізичної культури і спорту.
22. Особливості тактики особистісних продаж у спортивній організації.
23. Основні форми стимулювання збуту послуг сфери фізичної культури і спорту.
24. Організація громадської думки щодо послуг спортивної організації.
25. Склад і структура маркетингової товарної політики.
26. Основні етапи життєвого циклу послуг спортивної організації.
27. Стратегії встановлення ціни на послугу спортивної організації.
28. Методи стимулювання збуту фізкультурно-спортивної послуги.
29. Ефективність діяльності спортивної організації.
30. Особливості підприємництва у сфері фізкультури і спорту.

Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для визначення успішності навчання проводиться модульна контрольна робота, яка оцінюється за 25 бальною шкалою.

Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з урахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті».

Завдання модульної контрольної роботи у своїй сукупності охоплюють усі теми модуля. Кожен варіант складається з завдань різних форм складності: визначення понять (2-5 терміни в кожному варіанті), аналіз та характеристика маркетингових процесів та специфіки управління фізкультурно-спортивних заходів у вигляді різнорівневих тестових завдань.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як залік. Виставляється за результатами виконання студентами програми курсу за 100-бальною шкалою.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умов належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Менеджмент і маркетинг фізкультурно-спортивних заходів»

Разом: 90 год., лекції – 26 год., семінарські – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 42 год.,

модульний контроль – 6 год.

Назва модуля	Змістовий модуль 1. Основи організації фізкультурно-спортивних заходів в умовах воєнного стану				Змістовий модуль 2. Система менеджменту спортивно-оздоровчих організацій				Змістовий модуль 3. Маркетингове забезпечення фізкультурно-спортивних заходів			
Кількість балів	57 балів				67 балів				57 балів			
Теми лекцій	Теоретичні основи і місце менеджменту у фізичній культурі і спорті	Структура управління спортивно-оздоровчою організацією	Спортивний менеджер в системі управління фізкультурно-спортивними закладами	Менеджмент спортивних змагань	Внутрішнє і зовнішнє середовище спортивно-оздоровчої організації як елемент менеджменту	Бізнес-план спортивно-оздоровчої організації	Технологія створення спортивно-оздоровчої організації	Міжнародний спортивний рух і управління діяльністю міжнародних організацій	Теоретичні основи спортивного маркетингу	Фізкультурно-оздоровчі послуги в системі маркетингу	Ціни і цінова політика у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг	Комунікативна політика спортивно-оздоровчої організації
Теми семінарських			Спортивний менеджер в системі управління фізкультурно-спортивними закладами	Менеджмент спортивних змагань			Технологія створення спортивно-оздоровчої організації	Міжнародний спортивний рух і управління діяльністю міжнародних організацій	Теоретичні основи спортивного маркетингу	Фізкультурно-оздоровчі послуги в системі маркетингу		
Тема практичних занять			Спортивний менеджер в системі управління фізкультурно-спортивними закладами	Менеджмент спортивних змагань		Бізнес-план спортивно-оздоровчої організації					Ціни і цінова політика у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг	Комунікативна політика спортивно-оздоровчої організації
Види поточного контролю	МКР – 25 балів				МКР – 25 балів				МКР – 25 балів			
Підсумковий контроль	181/100 = 1,81											

8. Рекомендована література

Базова

1. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с.
2. Імас Є.В., Мічуда Ю.П., Ярмолюк О.В. Маркетинг у спорті : теорія та практика. К. : Олімпійська література, 2016. 270 с.
3. Прокопова Л. І., Чхайло М. Б. Основи маркетингу і менеджменту фізкультурно-оздоровчих послуг : Навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. 298 с.

Додаткова

4. Бондар А., Томанек М. Менеджмент позашкільних навчальних закладів фізкультурно-спортивного напрямку : монографія. Бидгощ: Товариство наукової мережі спортивного права; 2018. 156 с.
5. Дячков Д.В., Ткачова (Нетеса) І.В. Маркетингово-орієнтований підхід до управління підприємствами спортивно-оздоровчих послуг. Інфраструктура ринку. 2020. №40. URL : <http://www.market-infr.od.ua/uk/40-2020>.
6. Карнаух А.С. Особливості застосування маркетингових інструментів в спортивних комунікаціях. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2018. № 2. С. 149-158.
7. Козак О.І., Лісеній Є.В. Інноваційні інструменти просування спортивних послуг. *Інфраструктура ринку*. 2018. Випуск 16. С. 78-85.
8. Корольова М.В. Організація системи підготовки менеджерів у сфері фізичної культури та спорту. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Випуск 22. Т.4. С.144-149.
9. Леонов Я. В. Використання маркетингових технологій в спортивній індустрії. *Ефективна економіка*, № 4. 2017. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8680>
10. Леонова Ю.О. Ефективна організація маркетингу спортивно-оздоровчих послуг як рушійна сила розвитку вітчизняного ринку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. №21. С. 251-257.
11. Леонова Ю.О., Бондар А.С. Управління ринком спортивно-оздоровчих послуг: проблеми та особливості. *Інфраструктура ринку*. 2020. №43. URL : <http://www.market-infr.od.ua/uk/43-2020>.
12. Наконечний І.Ю., Циба Ю.Г. Основна проблематика менеджменту спортивних організацій в Україні. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Випуск 22. Т.4. С. 247-251.
13. Попов О.В. Комплексний маркетинг сфери фізичної культури і спорту в умовах європейської інтеграції регіонального центру. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків: ХДАФК, 2015. №3(47). С. 88-92.
14. Рибчич І. Організаційно-правові механізми управління системою надання фізкультурно-спортивних послуг у державі. Збірник наукових праць. 2015. Вип. 42 “Ефективність державного управління”. С. 191-197.

15.Саранчук О.В., Діброва Т.Г. Особливості просування спортивних послуг на споживчому ринку. Актуальні проблеми економіки та управління : зб. наук. пр. молодих вчених. 2015. Вип. 9. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/14400/1/2015_5_Saranchuk.pdf.

16.Сенишин О.С., Кривешко О.В. Маркетинг : навч. посіб. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.

17.Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року : затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. №1089. Офіційний WEB-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п#Text>

18.Ціпов'яз А.Т., Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Кременчук: КПК, 2019. 128 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавчі документи. Офіційний WEB-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/>

2. Міністерство молоді та спорту України. Офіційний WEB-портал. URL : <https://mms.gov.ua/>